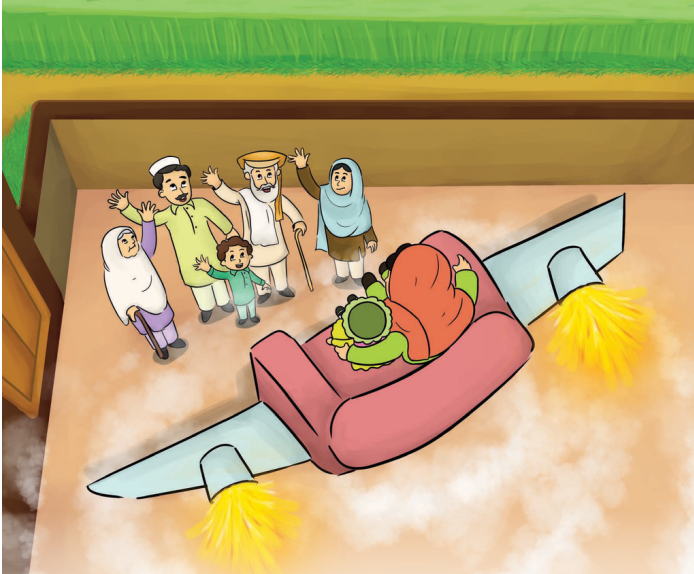

زما گودی، دودی نه خوره- ما ترې تپوس
وکړو، ”گودی ته ولې دودی نه خورې؟“
هغې وئیل، ”باجي! زه ډېره خفه یم- په کور
کښې ډېره تنگه شوې یم- بهر مې سېل ته زړه
کېږي- په ما باندې د ښکلو ښکلو ځایونو
سېل وکړه که نه“-

ما ورتہ وئیل، ”بس دا خبرہ دہ؟ خفہ کپڑہ مہ-
ڊوڊی، وخورہ نو بیا سڀل له ځو-“ ڊوڊی، نه پس
مونږ په الوتونکي صوفه کښينا ستو- ما چي
څنگه د صوفي ټين ووھله نو صوفه په مزه مزه
په هوا کښي پورته روانه شوه- د کور خلکو
راته په مخه ښه ووئیل- ما صوفي ته ووئیل،
”صوفي پورته په هوا شه او سڀل په مونږ کوه“

صوفه د شنو پتو او فصلونو د پاسه الوته-
گوډي ووئيل، "اها! دومره شنه پتي، زه خو
دلته كوزېرم"- صوفه ورو غوندي په يوه پوله
كوزه شوه- يو طرف ته د گاخرو، مولو او
گوپيانو پتي وه او بل طرف ته د گنو فصل
ولاړ وه- يڅو بادونو او روښانه نمر راله زړه
خوشحاله كړه-

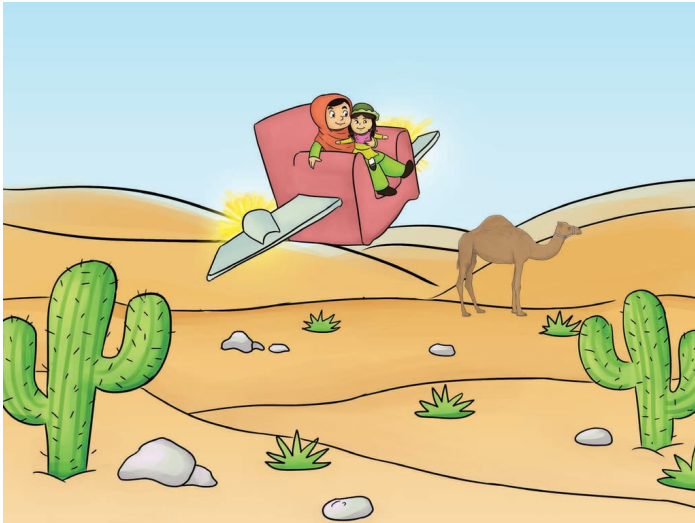
صوفه د سيندونو، نهرونو، د وړو او غټو
پلونو د پاڅه الوته- په يو غټ سيند باندې
بند تړلې شومې وه چې پکښې ډبرې اوبه جمع
وي- دا ډېم وه او خلک يې سپل له راغلي
وو- ډېم سره خوا کښې چمن و- خلکو به په
کښې خوراک کولو او پوستکي به ئې په
چمن کښې غورزول-

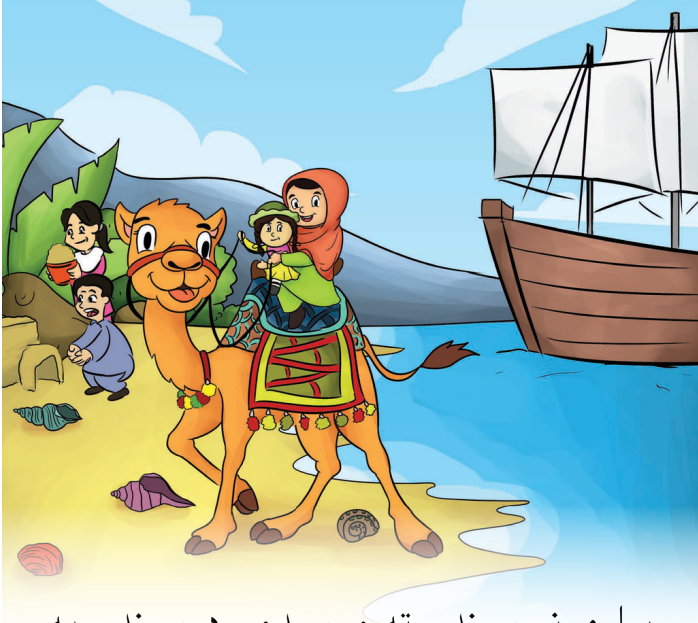
ما او گوډۍ هلته ترسکون کبان او خواږه
کبنوان و خورل او خځله مو په ډست بن کبڼې
واچوله- نورو ماشومانو چې راته وکتل نو
هغوي هم خپلې خځله په ډست بن کبڼې
واچولې- مونږ هغوي ته لاس و خوزولو او
په صوفه کبڼپناستو، ما صوفې ته ووئيل،
”صوفې پورته په هوا، سپل په مونږ کوه“

صوفه والوته او يو غر ته ورسېده- د غر څوکه
 د واورې ډکه وه- هلته د چلغوزو او غوزانو ونې
 وې- يواځ ته يو سړي ونه رېبله- په دې کښې
 دوه کسان راغلل او سرې يې د ونې پرېکولو
 نه منع کړو- ورته يې ووئيل، ”ونې مه غوڅوه
 گني نو سپلابونه به راشي“- سرې ملامته شه
 او ونه رېبل يې بس کړل- مونږ واپس په صوفه
 کښېناستو- ما صوفې ته ووئيل، ”صوفې پورته
 په هوا، سپل په مونږ کوه“

صوفه ډېره لرې پورې والوته- مونږ چې لاندې
وکتل نو په نظر مو بس شگې او بېدیا راتله-
گوډی ووئیل، ”دې صحرا کښې به لا څوک
وسېږي؟“ ما ووئیل، ”په صحرا کښې اوښان
ښه خوشحاله وي، ځکه چې دوي د اوبواو
خوراک نه بېرته موده پاتې کېدلي شي-“
ما صوفي ته ووئیل، ”صوفي پورته په هوا،
سېل په مونږ کوه“

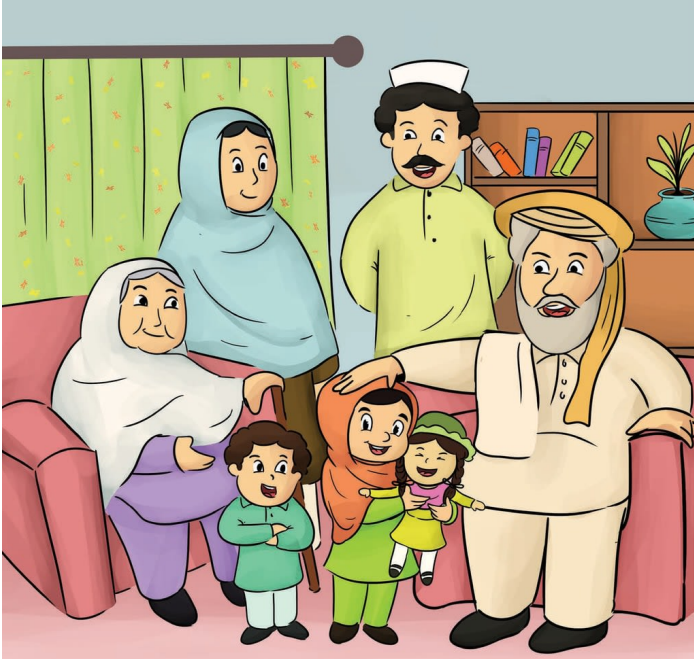
بیا مونږ سمندر ته ورسېدو - د سمندر په
غاړه غټه سمندري بېړه ولاړه وه - مونږ په
شگو کښې کورکي جوړ کړل او کونجکې
مو راټولې کړې - د اوبس په کیجاوه کښې
کښېناستو او ډېر سپل مو وکړو - بیا راستانه
شو او صوفې ته مې ووئیل، "صوفې پورته په
هوا، سپل په مونږ کوه"

دا حل صوفه ځنگل ته ورسېده- سم گڼ ځنگل
وۀ- بيزوگانې د ونو په څانگو ځنگېدې را
ځنگېدې- زرافه په اوږده غړۍ د ونو نه پانې
خوړې- ناگهانه يو زمرے د غار نه راووتۀ-
گوډۍ چې وليدۀ نو د ويرې نه يې چغه کړه،
”وئ مورې مړه شوم“

مونڙ زر صوفي ته وختو- ما صوفي ته ووئيل،
”صوفي پورته په هوا، کورته مورسوه“- صوفه
په هوا شوه او د سيندونو، ميدانونو او غرونو
د پاسه والوته او کورته يې راوستو- چې را
ورسېدو نو ايله ساه صورت شو-

ٲولو ته مو سلام وڪڙهه- نيا نيڪهه مو شڪر
وويسئهه او په سر پي راله لاس ڪپنودهه- په
دې ڪنبي زما سترگي و غڙپدي- ويءِ دا خو
ما خوب ليدهه- گوڙي، مي ڄان ته را نزدې ڪڙه
او په خدا شوم-

بگ بکس

د دوہم جماعت د پاره

پاکستان ریډنگ پراجیکټ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پینځه کلن پروگرام دے جی، د بین الاقوامی ترقی د پاره امریکائی ادارہ (USAID) یه مدد سره چلیری. د دی پروگرام مقصد یه پاکستان کښی د صوبائی او علاقائی تعلیمی محکمو یه تعاون سره د ذده کوونکیو د لوستلو مهارتونه ښه کول دي. یه دی لړ کښی پاکستان ریډنگ پراجیکټ د زده کوونکیو د پښتو لوستلو مهارتوونو د پرمختگ د پاره مختلف تکنیکی، تعلیمی او د ښودنی مواد تیار کړي دي.

بگ بکس ددی تعلیمی موادو یو مهمه برخه ده. د 24 هفتو د پاره 12 بگ بکس لیکلی شوي دي. یو بگ بک یه به دوو هفتو کښی لوستلی شي. استاذان به دا بگ بکس د 'اوچت اواز' یه طریقہ لولي. د هر بگ بک یه وروستی مخ د استاذانو د پاره ددی هفتی د لوستلو مهارتونو سرگرمی ورکړي شوي دي. استاذان دی یه هفتی کښی دوه ورځی دا سرگرمی ضرور وکړي. د بگ بک لوستلو یه وخت د دی خبری خیال وساتن جی ماشومانو ته ټوله قیصی او وړولی شي. د دی کتابونو لیکلو یه وخت مختلف اصول د نظر لاندی ساتلی شوي دي. مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ذهني سطح، ساده او مناسب ټکی او د ماشومانو دلچسپی برقرار ساتلو د پاره واضحه تصویري ځاکی پیش کول وغیره.

د دی محنت یه نتیجه کښی به استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونه مثلاً صوتی اگهی، د غږنو علم، د ټکیو ذخیره، د لوستلو روانی، او د تفهیم صلاحیتونو ته وده ورکړي شي. دا کتابونه به یه خصوصی توگه د لایبریریو برخه وچي راتلونکی ماشومانو تر یی هم کښی تیر لاسه کړي او د پښتو یه لوستلو کښی به د دلچسپی دا سلسله هم روانه وي. مونږ هیله لرو چي د پی آر پی دا محنت د خپریښتونوخوا یه پرائمری سکولونو کښی د لوستلو معیار ښه کولو کښی معاون ثابت شي.

پاکستان ریډنگ پراجیکټ کښی لاندینی تعلیمی او د ښودنی مواد شامل دي:

- بگ بکس
- سټی منسوی
- فلپس کارونه
- ویدیوز
- د ارکانو چارټونه

د چپایی یه وخت د دی موادو د هر قسمه غلطی نه د پاک ساتلو د پاره یه زړه پورې کوشش شوه دے. بیا هم که چري د لوستلو یه وخت تاسو نه به ددی کښی څه قسمه غلطی ښکاره شوه نو مهربانی وکړئ د دی باره کښی زړ تر زړه د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ضلعی یا صوبائی دفترونه خبر کړئ. د دی تعاون د پاره به مونږ ستاسو مننه کوؤ.

استاذانو د پاره لارښوونې

نوب استاذان دي هره ورځ ماشومانو ته ټوله قېصې، اوږوې او په لاندیني لارښوونو دي عمل وکړي.

دروېمې ورځ

خپري اترې پېښ گوڼي اوساښه معلومات،

دوېمه ورځ

د ارکانو مشق

د لوستلو نه مخکېنې

- د سرباني ښودلو په وخت ښوونکي؟
- تاسو ته په تصوير کيڼې څه څنگي ښکاري؟
- دا څنگه صوفه ده؟ تاسو چرته داسې صوفه ليدلې ده؟
- ستاسو په خيال دا قېصې د څه په حلقه ده؟

د لوستلو په وخت

- ستاسو په خيال واورين او گوډۍ په سيل له کوم کوم خايونو نه دي؟
- په 5 مخ جملې په يو غږ سيند باندې بند ترله شوې ده؟ د لوستلو نه پس ښوونکي تاسو کيڼې چا پتې ليدلې دے؟
- د هغې په حلقه څه وواين؟
- گوډۍ دا وايي وويل چې په صحرا کيڼې په له جوړک ووسي؟
- 7 مخ دروېمې جملې د لوستلو نه پس ښوونکي وکړئ. تاسو کيڼې چا غږ ليدلې دے؟ په دې حلقه څه وواين؟

د لوستلو نه پس

- په قېصې کيڼې چې د گل څانگې سترگې وغږېدې نو هغه وايي چيرته شوه؟
- واورين او گوډۍ د کوم کوم خايونو سيل وکړو؟
- په دې کيڼې ستاسو کوم خايونه خوښ شول؟ وايي؟

د لوستلو نه مخکېنې

- په سر بيا په سرخط نه اشاره وکړئ او ښوونکي، تاسو خپله ژبه کيڼې مونږه خو په سيل، نه څه وواين؟

د لوستلو په وخت

- په 2 مخ جملې د کور خلکو راته په مخه ښه وويل، ولولن او ماشومانو ته په خپله ژبه کيڼې دا جملې څنگه وواين؟
- په 4 مخ جملې د ډوډۍ مزه يو په دوه شوه، ولولن او ماشومانو ته وواين چې په خپلو ټکو کيڼې د نانراڼو سره دا جملې وواين؟
- په 11 مخ جملې چې کورنه ورسېدو نو مونږ کيڼې ساه راغله، ولولن او ماشومانو ته وواين چې په خپله ژبه کيڼې د نانراڼو سره دا جملې وواين.

د لوستلو نه پس

- ماشومانو سره د لاندینو ټکيو ارکان د لاسونو په پرفا کيڼې ادا کړئ.
- ټکي صوفه، گوډۍ، الوتونکي، مېلمستيا، سيندونه، زنگېدې

درېمه ورځ

د ټکيو پيکه محاورې او اصطلاحات

د لوستلو په وخت

- ستاسو په خيال واورين او گوډۍ په سيل د پاره چرته چرته څي؟
- په 2 مخ جملې د ډوډۍ مزه يو په دوه شوه، مطلب ډېره مزه شي کړي؟ د يوې جملې په مدد ددې وضاحت وکړئ لکه: "د اختر په ورځ چې د ماما کورنۍ راغله نو د اختر مزه يو په دوه شوه، اوس د جملو جوړولو په وخت د ماشومانو مرسته وکړئ.
- په 11 مخ جملې چې کورنه ورسېدلو نو ساه صورت شو، مطلب خوشحاله شو؟ د يوې جملې په مدد ددې وضاحت وکړئ لکه: "په گرمۍ کيڼې چې مو ښي اوبه وڅښلې نو مونږ په ساه صورت شو." په جملو جوړولو کيڼې د ماشومانو مرسته وکړئ.
- په 12 مخ جملې "ما چې سترگې وغږېدې، مطلب "واورين شو" د جملې مثال ورکړئ لکه: بهر د کاډو د شور د لاسه زما سترگې وغږېدې. په ماشومانو هم سترگې وغږېدې په جملو کيڼې استعمال کړئ.

www.pakreading.org

This publication is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). It is produced by the USAID-funded Pakistan Reading Project in collaboration with the provincial/regional government. The contents are the sole responsibility of the project and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

د دې موادو خپرونه د امریکایي خلکو په مرسته د امریکایي ښار الاوامي غړي ادارې پاران په لاس ممکن شوي دي. دا مواد یو ایس اید، پاکستان ریډنگ پراجیکټ او صوبایي/منطقوي حکومتونو په مرسته او شراکت سره تیار کړي دي. ددې موادو ټوله زده کړه د پاکستان ریډنگ پراجیکټ او (د اورینټل ډی جی) او (د ایس اید) یا د امریکایي حکومت د نظریې څانګې کوي.